

Ülésezett az ÚMVP MB Erdészeti Albizottsága

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program Monitoring Bizottság Erdészeti Albizottsága 2013. február 19-én tartotta meg ülését. Ennek során áttekintették a jelen költségvetési időszak erdészeti jogcímeinek helyzetét, az uniós tagországokhoz átlagához képest elfoglalt helyzetünket és kitekintést nyertek a következő, 2014-20 közötti időszak kezdő éveire vonatkozóan is.

Elsőként **Gergely Márta (VM Agrárfejlesztési Főosztály)** tájékoztatta a megjelenteket a következőkről:

– **A fiatal erdők állománynevelése** 25/2012. (III.20.) VM rendelet 2012. decemberi módosításai

A támogatási időszak lerövidül (5 év helyett 1 év), a kérelem benyújtása után a tevékenység határozat hiányában is megkezdhető, de a kifizetési kérelmet az elvégzés után 20 napon belül be kell nyújtani, kultúrerdők és faültetvények esetében tisztításnál a célállománytól eltérő, de őshonos fajok egyedét nem kell eltávolítani, elegyes állományoknál a főfafajra vonatkozóan kell a nyesést elvégezni, végül az ügyfeleknek nyilatkozni kell a kérelembenyújtás évében a megelőző két évben igénybe vett de minimis támogatások mértékéről.

– **A kihirdetés alatt álló „saláta rendelet”** módosításaival érintett erdészeti jogcímeknél várható változások:

– mezőgazdasági földterületek erdősítése (NVT, EMVA): A pályázó mezőgazdasági tevékenységből származó bevételét kell az összes bevételéhez viszonyítani és mezőgazdasági bevételként elismerik az egységes területalapú támogatást, ha azon kívüli mezőgazdasági tevékenységből származó bevétel igazolható.

– erdő-környezetvédelmi kifizetések, erdészeti potenciál, erdőszerkezet átalakítás: támogatási kérelem július 02-31. között nyújtható be, a forrásleköteleseknek 2013. december 31-ig le kell zárulni.

Natura kifizetések erdőterületeken: mivel az 1698/2005/EK uniós tanácsi rendelet csak a tulajdonosokat vagy azok társulásait kívánja támogatni, ezért meg kell védeni azt a magyar álláspontot, miszerint az erdőgazdálkodók az Erdőtörvény alapján a tulajdonosok megbízásából, azok társulása keretében tevékenykednek, így továbbra is működőképes az uniós jognak megfelelően ez a támogatási konstrukció. Sajnos az ezzel kapcsolatos egyeztetés el-

húzódása miatt a tavaly benyújtott kérelmekről hozott határozatok csak az év tavaszán, remélhetőleg legkésőbb a következő egységes kérelem benyújtása előtt kerülnek kiadásra.

A kidolgozás alatt álló intézkedések közül az „Erdői közjóléti létesítmények kialakítása” alintézkedés közigazgatási egyeztetés alatt áll, várhatólag idén júniusban megnyitható. Az erdészeti potenciál helyreállítása jogcímen belül a „Káresemények megelőzése” alintézkedés alapján a támogatási rendelet kidolgozása és megjelenése szintén 2013-ban várható.

Az előadás rendkívül fontos és sokak által várt része az erdészeti intézkedések 2014-2015. évi, átmeneti időszaki várható sorsával foglalkozott. Sajnos az erdészeti ágazat vidékfejlesztési intézkedéseire nézve jelenleg nincs uniós támogatási jogalap, hogy az intézkedések 2013 utánra meghosszabbításra kerüljenek. Jelen helyzetben tehát a 2013 év végéig jóváhagyott erdészeti jogcímek az idén fogadhatók be és 2015 végéig fizethetők az un. N+2 szabály alapján. A megoldást ebben a helyzetben az jelentheti, hogy reményeink szerint az év végéig elfogadásra kerül az EMVA átmeneti rendelkezéseiről szóló rendelet, amely egyes vidékfejlesztési intézkedéseket meghosszabbít 2015-ig (lehetőséget teremtve arra, hogy új kötelezettségvállalást lehessen tenni, illetve támogatás legyen adható 2013 utáni évben is), valamint a mezőgazdaságban és erdészeti ágazatban nyújtható állami támogatásokról szóló iránymutatás is megújításra kerül a Bizottság részéről.

Regős János osztályvezető (MVH) az erdészeti jogcímek jelenlegi állásáról, a támogatási és kifizetési kérelmek helyzetről tartott előadást. Ennek anyagát a MEGOSZ honlapján (www.megosz.org) közzétettük, főbb megállapításait pedig az alábbiakban foglaljuk össze:

- **Fiatal erdők állománynevelése:** a tavalyi 571 benyújtott kérelemből várhatóan 27 kerül elutasításra, az igényelt támogatás közel 1,3 milliárd forint. A határozatok március végéig, április elejéig kerülnek postázásra.
- **Natura 2000 erdő támogatására** 2193 db kérelmet nyújtottak be, határozathozatal, mint korábban jeleztük 2013. tavasza.
- **Erdőszerkezet átalakítás jogcímen** belül a 2011. évi támogatási kérelmek ügyintézésébe befejeződött, a forrásallokációt az MVH megkérte a mi-

nisztériumtól. A tavalyi 153 db kérelemmel kapcsolatos döntéshozatal 2013. május közepéig várható, hasonlóan az erdő-környezetvédelmi kifizetések tavalyi kérelmeihez.

- az NVT-s erdőtelepítések még folyamatban lévő, helyszíni ellenőrzéssel, elutasított vis maiorral és a korábbi évek újra ügyintézésével érintett kérelmeinek várható kifizetése 2013. március végétől.

Ali Tamás igazgatóhelyettes (NÉBIH Központi Erdészeti Igazgatóság) a NÉBIH és az MVH együttműködését ismertette az erdészeti jogcímek végrehajtásában. Előadásának végén jelezte, hogy tudomásuk szerint a Vidékfejlesztési Minisztérium még egyeztet az MVH-val a Delegálási Szerződés aláírásáról pénzügytechnikai okokból. Ez súlyosan veszélyezteti az erdészeti támogatások feldolgozását, kifizetését, mert a NÉBIH-nek még a 10 Kormányhivatallal is külön megállapodást kell kötnie. A NÉBIH ezért javasolja, hogy a Delegálási Szerződés rögzítse a 2013. évi rendelkezésre álló pénzügyi keretet. Ebben a formában kerüljön sürgősséggel aláírásra. Ezt követően a VM, az MVH és a NÉBIH szakemberei külön állapodjanak meg a pénzáradás módjáról. Az azonnali, felsővezetői döntés nem várhat tovább, mivel március 1-jén az ezzel kapcsolatos szakmai feladatokkal megbízott 55 szakembernek lejár a kinevezése.

Dr. Maác Miklós főosztályvezető (VM VFF) – a következő költségvetési időszakra vonatkozóan jelezte, hogy a magyar állami erdők minél több erdészeti jogcímmel való bevonására irányuló erőfeszítések elmenére a jelenlegi állás szerint csupán néhány jogcímen lesz részben vagy egészben támogatható az állami erdők köre. Ismertette a következő időszak tervezési folyamatában bekövetkezett csúszások okait és a döntések várható menetrendjét. Elmondta, hogy a 2014-es év a földalapú támogatások vonatkozásában is átmeneti év lesz és a kialakult, a jelenleginél várhatóan jóval bonyolultabb rendszer csak 2015-től lép életbe. Az elhangzottakat Sinkó Eszter (VM) az állami támogatások átmeneti szabályozása, míg Horváth Anikó (VM) a közvetlen kifizetések várható notifikációs, renotifikációs eljárásának ismertetésével egészítette ki.

Decsák Tamás monitoring szakreferens (VM-EVHF) táblázatos formában mutatta be a hazai erdészeti jogcímek forrásfelhasználásának összehasonlítását az Unió átlagához viszonyítva, amit az alábbiakban teszünk közzé.

Intézkedés	Rendelkezésre álló forrás 2007 (euró)	Rendelkezésre álló forrás 2012 (euró)	Lekötött forrás 2015-ig	Lekötött forrás 2015 után	Még fel nem használt forrás	%	HU felhasznált forrás %	EU 2011 %
Agrárerdészeti rendszerek	813 353,00	2 813 540,00	1 929 763,68		883 776,32	31,40	68,60	1,00
Erdő-környezet védelem	89 306 167,00	41 278 651,00	9 355 915,00	4 360 092,00	27 562 644,00	66,77	33,23	11,70
Erdészeti potenciál-helyreállítás	10 736 260,00	10 738 726,00	3 447 498,47		7 291 227,53	67,90	32,10	39,00
Nem termelő beruházások erdészeti területen-szerkezetátalakítás	45 059 760,00	32 655 609,00	3 619 927,00		29 035 682,00	88,90	11,10	28,50
Mezőgazdasági területek első erdősítése	257 019 568,00	257 078 598,00	84 606 943,00	21 572 613,00	56 894 060,22	22,12	77,88	40,30
NVT determináció 2015-ig			46 938 517,94					
NVT determináció 2015 után				47 007 433,84				
<i>Az erdők gazdasági értékének javítása (erdészeti gépbeszerzés)</i>	12 305 168,00	27 124 988,00			0,00			
Fiatall erdők állományneveléséhez nyújtandó támogatások		6 666 666,00	Előzetes kalkuláció alapján (2012): 4 104 375		2 562 291,00	38,43	61,57	23,10
Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtott kompenzációs támogatás	0,00	35 800 000,00	Előzetes kalkuláció alapján (2012): 12 255 281		23 544 719,00	65,76	34,24	14,00
<i>Nem mezőgazdasági földterület első erdősítése</i>	1 952 047,00	1 952 495,00						
Összesen:	417 192 323,00	409 442 607,00			147 774 400,07	36,00		

* forrás: MVH

A táblázat adataiból egyértelműen látszik, hogy az erdészeti jogcímekek döntő többségénél a magyar forrásfelhasználás hatékonyabb, sokszor nagyságrendekkel magasabb volt, mint az Unió 27 tagállamának átlaga!

Hozzá kell tennünk, hogy az uniós átlagban a több költségvetési időszak óta a források felhasználásában nagy rutinnal rendelkező alapító tagországok is szerepelnek, míg Magyarország számára a 2007-2013 közötti csupán a kezdő, „tanuló” időszak volt az erdészeti jogcímekek vonatkozásában. Ugyanakkor az uniós átlaghoz képest csupán az erdő szerkezetátalakításban (ennek oka alapvetően a jogcím elhúzódó notifikációja) és minimális mértékben az erdészeti potenciál jogcímen van elmaradásunk, míg másutt jelentős előny mutatkozik a magyar teljesítésben. Figyelembe véve a körülményeket, ezt a hazai pályázók, a szakmai szervezetek, az erdészeti igazgatás és kifizető ügynökség, illetve a szaktárca komoly eredményeként kell értékelnünk.

Az előadásokkal kapcsolatos hozzászólások után az Erdészeti Albizottság a következő, a március 13-i Monitoring Bizottság elé terjesztendő pontokat fogalmazta meg.

Az erdészeti jogcímekek 2014. évi igénybevételének biztosítása

Látható, hogy a következő költségvetési időszak kezdő évében, 2014-ben a vidékfejlesztésben az átmeneti szabályok szerint csak egyes jogcímekek kerülhetnek megnyitásra. Az erdészeti jogcímekek közül is csak akkor, ha ezt a folyamatban lévő állami támogatásokra vonatkozó uniós iránymutatás felülvizsgá-

lata során a magyar fél megfelelő erélyvel képviseli, kéri, illetve az EMVA rendelet átmeneti szabályozása ezzel összehangoltan rendelkezik majd. Ezért kérjük, hogy a Monitoring Bizottság tegyen meg minden ez irányú szükséges intézkedést, különben nemcsak a hosszabb távú, de az egy éves lefutású programok sem lesznek megnyithatók az erdészeti ágazatban a 2014-es esztendőben. Ennek a helyzetnek a megoldása most a legsürgetőbb feladat!

Az erdészeti szakirányítói hálózat újjáélesztése, támogatása

Ez az erdészeti jogcímekek megfelelő működtetésének és a rendelkezésre álló keretek lehívásának előfeltétele. Éppen ezért az erdészeti szakirányítás támogatását uniós és/vagy nemzeti forrásból meg kell teremteni, ellenkező esetben egyszerűen nem lesz aki pályázzon a megfelelő szakmai és adminisztratív tudás, háttér hiányában.

A jogcímekek hatékony és egyszerű működtetése

A következő tervidőszak prioritásait is figyelembe véve már most végig kell gondolni, milyen jogcímekeket, milyen alcímeket érdemes ebben a formában tovább működtetni. A rosszul értelmezett szakmai bizonyítási vágyból agyonbonyolított jogcímekek ideje lejárt. Ami az uniós minimum elvárásokhoz képest plusz terhet jelent, azt egyszerűen törölni kell a magyar jogcímekek előírásából.

A támogatási egységáruk emelése

Az erdészeti jogcímekek támogatási összege az európai normákhoz viszonyítva még mindig alacsony. A különböző egységáruk felemelése iránt már

történtek intézkedések az elmúlt két év során. Ezt azonban tovább kell folytatni, különösen az olyan jogcímekek esetén, mint például az erdőtelepítés, amelynek egyszerűen megszűnik a létjogosultsága, ha 2014-től valóban eltörlik a jövedelempótló támogatást. Az erdőtelepítés már jelenlegi formájában sem versenyképes a mezőgazdasági területalapú támogatásokkal. Ezért, ha azt akarjuk, hogy Magyarország uniós átlaghoz képest, még mindig alacsony erdősültsége tovább növekedjen és az ezzel kapcsolatos kormányprogramoknak realitása legyen, akkor a jelenleginek a többszörösére kell emelnünk az erdőtelepítési első kiviteli és ápolási támogatásokat a következő költségvetési időszakban. Ne feledjük, az erdőgazdálkodók csak az a jogcímet veszik igénybe, amire nem fizetnek rá.

Az információáramlás javítása

A jelenleg megjelenő közlemények, híradások – bár rendkívül hasznosak és tartalmazzák a gyakorlati tudnivalókat, tennivalókat abban a vonatkozásban, hogy mit, milyen határidővel, milyen formai elvárások mellett kell megtenni az egyes jogcímekekkel kapcsolatban –, de a pályázó nem kap választ a „miért” kérdésre. Mindenki számára hasznos lenne például az, ha a támogatásra jogosultak nemcsak egy adminisztrációs késelemmel szembesülnének az adott esetben, hanem megtudhatnák annak okait is. Növelni kell tehát az okokat is bemutató, magyarázó jellegű híradások, kiadványok számát.

Dr. Sárvári János

ÜMVP MB Erdészeti Albizottság elnök